

Erdészeti Lapok

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata
CXXXV. évfolyam 6. szám
(június)

Főszerkesztő
PÁPAI GÁBOR

A szerkesztőbizottság elnöke:
DR. SZIKRA DEZSŐ

A Szerkesztőbizottság tagjai: dr. Bartha Dénes, Bartha Pál, dr. Bondor Antal, Dévai Péter, Gencsi Zoltán, dr. Járasi Lőrinc, dr. Király Pál, Oláh Tibor, Pintér Ottó, Répászky Miklós, dr. Somogyi Zoltán, Szakács László, Tóth Miklós.

Szerkesztőség: 1027 Budapest, Fő u. 68.
Telefon/fax: 201-7737
Mobil: 06-30-97-15-255
Internet: <http://larix.efc.hu/oe>

Kiadó:
Országos Erdészeti Egyesület
1027 Budapest, Fő u. 68.

Felelős kiadó:
KÁLDY JÓZSEF

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest
Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2000. május 31.

ISSN: 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta. A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosak a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. A szerkesztőség fenntartja magának a szerkesztés jogát. Honoráriumot – megegyezéssel – csak felkért írásoért, a fotóért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

Címképünk: Pápai Gábor felvétele

Árvízi segítség erdészekről
(Képriportunk a 175. oldalon)

Tartalom

- Ormos Balázs:* Szakmánk, a faipar sorsáról van szó 161
- Dr. Szász Tibor:* Barátossy Gábor tájékoztatója a Seniorok Tanácsában 162
- Dr. Rédei Károly:* Az ültetési hálózat hatása az akácfiatalosok faállomány-szerkezetére és fatermésére 165
- Az MTA Erdészeti Bizottság nyilvános ülése 168
- Török András:* Égtájorientált, erdőtüpus-érzékeny természetes erdőfelújítási rendszer 170
- Dr. Szabó Ilona:* A barkócaberkenye kórokozói 172
- Tátrai Gábor:* Természetvédelem és/vagy erdőgazdálkodás 173

- Leipold Árpád:*
A vadaskertekről másképpen 176

- id. Dr. Páll Miklós:*
Halaszthatatlan a nemzeti erdőstratégia kidolgozása 177

- Szell Andrea és Vityi Andrea:*
A környezetmérnök-képzésről 180
- Pilismaróti jelölőverseny – 2000 186
- Könyvismertetés 188
- Schalkbáz Lipót:* Élményeim a nemzeti vállalatok megalakulásakor 189
- Egyesületi hírek 190

A lapot
Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

» **OBSERVER** «

OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738

rendszeresen szemlézi

Szakmánk, a faipar sorsáról van szó

Interjú dr. Boronkai Lászlóval, a Nyugat-Magyarországi Egyetem
Faipari Mérnöki Karának dékánjával

– A privatizáció erősen érintette a faipart, a nagyvállalatok forráshiányosak lettek, gyakorlatilag széthullott a faipar, saját tőke nem volt a fejlesztéshez, szakmaidegen emberek kerültek az ágazatba, kiárusításra kerültek a rosszul menő üzemek, a vevők pedig nem érzik magukat faiparosoknak. Van éppen elég feladat, munkálkodunk a szakma ismételt összefogásán – kezdi mondandóját dr. Boronkai László, a kar dékánja. – Nehéz az összefogás megindítása, a FATE nehézségekkel küzd, a régi vágányt próbálják meglovgolni, előadásokra, beszélgetésekre nehéz már összehozni embereket. A magántulajdonos a saját feje után megy, maga dönt fontos fejlesztési kérdésekben, a konkurencia miatt elítlik az információit mások elől. Az üzemméret elaprózódott, a faiparban 1500 db nyilvántartott vállalkozás van, 50 000 embert foglalkoztatnak, ezenkívül működik a fekete gazdaság, udvarokon, pincékben folyik a termelés, a piac nagy részét elviszik. Belenyugodnunk azonban nem lehet.

– Felvetődik a kérdés, vajon helyén van-e a fafeldolgozás szabályozása?

– Főhatósági besorolással küzdünk, statisztikailag is feldarabolják a területet: bútort-, épületasztalosipar, fafeldolgozás stb. Az Erdészeti Hivatallal tárgyalunk, ígéretünk van, hogy megpróbálják visszaemlíteni az elsődleges fafeldolgozást az erdészeti ágazatba, hogy a tevékenységi listába betetik a fafeldolgozást. A Gazdasági Minisztériumban rosszabb a helyzet, nem tudják hova tenni a faipart. Reméljük, valamelyik minisztérium rendezi a helyzetet. A civil szervezetekre is támaszkodva próbáljuk a kérdést mihamarabb megoldani.

– Ilyen viszonyok mellett milyen a kar és a vállalkozások kapcsolata, amely a korábbiakban komoly támaszt jelentett a képzés segítésében?

– Az Egyetem és a széthullott cégek között szakadék keletkezett. A kis cégek nem vállalták fel a kutatási feladatok finanszírozását, a tervezési feladatok is csökkentek. A nagy cégeknél a túlélés volt a legfőbb szempont. A tudományos háttérrel és a tervezést sem igényelték.

Pályázatok benyújtására az FVM Erdészeti Hivatalán keresztül volt koráb-

ban lehetőség, azonban mostanra kiszorultunk a pályázatokból. A Gazdasági Minisztérium kiírása túl általános, ott minimális a támogatási lehetőség.

– Említette, hogy a problémák megoldásában támaszkodnak a faiparban működő civil szervezetekre. Az erdőgazdálkodás és a faipar egymásra építése kapcsán számítanak-e az Országos Erdészeti Egyesülettel való együttműködés lehetőségére?

– Az erdőgazdálkodást egy jól működő elsődleges fafeldolgozás támogathatja, ezért elemi érdeke az erdőgazdálkodóknak az elsődleges fafeldolgozás fejlesztése. Közös feladat az egyetemi faipari kutatás megalapozásának szorgalmazása, miután a Faipari Kutató Intézet megszűnt. Együttes megmozdulások tartásával, egymás rendezvényein való megjelenéssel, erősítve ezzel is a társszakmát, tudjuk közös céljainkat megvalósítani, melyben az OEE-vel való együttműködés nélkülözhetetlen.

– Az EU-csatlakozás egyre közelebbnek tűnik, hogyan érintheti a hazai faipart?

– Az EU-ban a faipar több fejezetben is megjelenik, míg itthon keressük a helyünket. Ez félelmetes jelzés, mert várhatóan jól szervezett faiparral fogunk szembekerülni az EU-ban. A probléma további elodázása tragédiát okozhat. Talán a Bútor Szövetség érzi a legjobban a veszélyt, mert a piachoz a legközelebb ők vannak. Egy komolyabb nagyságú hazai üzemnek meg kell küzdenie a belső feketepiacal és a nyugati konkurenciával is. Úgy érzem,

nem kielégítő a felkészültségünk jelen pillanatban.

A technikai színvonal a külföldi tulajdonlással javult, azonban sokszor a leszerelt géppark került be apportként. Ez gondot jelent. A kisvállalkozások a belső piacra dolgoznak, nem kívánják a komoly fejlesztést. Átfogó előrelépés ezért nem várható. Tőkeinjekcióra lenne szükség a fejlődéshez.

A bútortipar kettős problémája az alacsony technikai szint és a magyar formatervező gárda hiánya, ezért nyugatra nehéz elhelyezni a bútort. Tőlünk nyugatra a bútort divatcikk, melyet gyakran cserélnek. E területen vezetnek az északi országok és az olaszok.

A Bútor Szövetséggel együttműködünk az oktatás területén, hogy mihamarabb pótoljuk a lemaradást. A Faipari Mérnöki Karon terméktervező szakirány, terméktervező szakmérnök-képzést vezetünk be. A belsőépítész és formatervező művészképzés is ezt segíti, erősíteniünk kell azonban a bútortervezők képzését is.

– Milyen más elképzelések vannak az oktatás területén az egyetemi integráció kapcsán?

– Az integráció tulajdonképpen az erdészeti és faipari karon már eddig is működött megelőzve az integrációt, eddig is volt át-oktatás, melynek eredményeként a két szakma közeledett egymáshoz, egymás problémáit megismerték. A külső intézményekkel a távolság miatt nehéz megoldani a rész-képzést, legfeljebb oktatócserét lehet megoldani. Valószínű mi sokat nem fogunk profitálni, hiszen a faipar műszaki jellegű képzés, a csatlakozók pedig nem ilyen jellegű oktatást végeznek. A kapcsolódás a tanárképzés területén van, ami eddig is működött. Azonban az oktatás belső átalakítására szükség lesz, és ezt el is várják tőlük. Bevezetjük a négylépcsős oktatási struktúrát, a két-éves akkreditált felsőfokú szakképzést (termelés-szervező menedzserasszisztens), a hároméves faipari mérnök, az ötéves okleveles faipari mérnök és a doktorképzést, az átjárhatóságot közöttük pedig biztosítjuk. A fejlesztésekben okleveles könnyűipari mérnök-képzés beindítása is szerepel, a papíripari mérnök-képzés beintegrálásával. Szakirá-

nyai: papíripari, csomagolási, nyomda-, illetve textilipari képzés. Műszaki informatikai szakot szeretnénk indítani elsősorban a soproni ipari park igényei kielégítésére, melyre azonban Burgenlandból is van érdeklődés, így határon átnyúló képzés indítható be. A művészképzés oldalán is tovább kell lépni, alkalmazott grafika beindítását tervezzük, a magasabb szintű csomagolási technika beindításához.

– *Mekkora a kar súlya az új egyetemen belül?*

– Nem állunk rosszul, 58–60 fős oktatógárdánk van, hallgatói létszámunk 730 fő. Az integrációban paritásos alapon van a képviselő és nem létszámarányosan. Az Ideiglenes Intézeti Tanácsban minden karról a kari vezető, egy vezető oktató és egy hallgató képviseli a területet.

– *A magánerdő-gazdálkodás speciális terület, az innen kikierülő fa feldolgozásával foglalkoznak-e a szakképzésben, illetve a továbbképzésben?*

– A négylépcsős oktatásból az első lépcsőfokot erre indítottuk, a kétéves képzést elsősorban a kisvállalkozók részére szánjuk. Alapvető technológiai ismeretek, fafeldolgozási, faipari alapismeretek kerülnek oktatásra (két-három fős asztalosüzemek indítása, engedélyezési eljárások ismertetése, fa tárolásának módjai, szárítási technológiák stb.), aki akar, tovább tanulhat a főiskolai képzésben.

A kisvállalkozók nem akarnak hosszabb időt tölteni az iskolapadban, ezért döcögve indul ez a képzési forma, de szükség van rá. A vállalkozók körében igényt kell teremteni az oktatásra, erre a kar készen áll. A korszerű CNC gépek kezelésének elsajátítására van igény, erre szervezünk tanfolyamot. A szerszámkarbantartás örök sláger, olyan technikai háttérrel igényel, ami karbantartó központok kialakulását eredményezi, a kisvállalkozók inkább ide viszik karbantartásra szerszámaikat és nem ruháznak be saját üzemszobába. Fontos kérdés a mérnökök továbbképzése, valamint a mérnökpedagógusok továbbképzése, ami utóbbiaknak kötelező.

Kedvező az oktatásunkra nézve, hogy az MTA Erdészeti Bizottságában faipari albizottság alakult. Az erdésztszadalmom érzi, hogy a faipar testvére az erdészetnek, a közös munkálkodásra nagy szükség van. Az erdészekkel való közös fellépés erősítheti az érdekképviselőtünk a főhatóságok és a szakma felé is.

Kép és szöveg: **Ormos Balázs**
főtítkár

Barátossy Gábor tájékoztatója a Szeniorok Tanácsában

Barátossy Gábor, az Erdészeti Hivatal elnöke tájékoztatta az ágazat helyzetéről a Szeniorok Tanácsa millenniumi ülésén megjelenteket.

Meglett az OEE klubterme, amikor *Szász Tibor* elnök üdvözölte a meghívott vendégeket és a Tanács tagjait. Külön is kiemelve Barátossy Gábor FVM-elnök, *Káldy József* OEE-elnök, *Ormos Balázs* OEE-főtítkár, az Erdészeti Lapok Szerkesztő Bizottságának tagjait, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Szeniorok Tanácsa alelnökét, *dr. Pilissy Lajos* okl. kohómérnököt és *Tingli Istvánt*, az MTA Történettudományi Intézet tudományos titkárát. Az ülés levezető elnöke bevezetőként méltatta az ülés jelentőségét. Azért tartotta fontosnak az összejövetelt, mert egyrészt megemlékezünk az államalapítás millenniumáról, másrészt a legautentikusabb szakembertől, az EH elnökétől kapunk tájékoztatást az erdők részbeni privatizációja utáni magyar erdészeti politikáról.

Az első előadást *Tingli István* „Szent István államot teremtő munkája és megmaradásunk a Kárpát-medencében” címmel tartotta. Rámutatott arra, hogy azok a kutatók, így ő is, akik az államalapítás történetével foglalkoznak, hazánk vérzivataros történel-

me miatt korabeli magyarországi krónikások írásaira alig támaszkodhatnak. Csak a színhagyományok alapján született, későbbi időkben írásba foglalt honi történelmi visszaemlékezésekre építhetnek. Megbízható korabeli, hiteles forrásoknak kell azonban tekinteni a nyugat-európai, így a Német-római Császárság, valamint a római pápaság krónikásainak magyarokra vonatkozó írásait. Ezekből vált ismertté, hogy Szent István felkenése királlyá és a megkoronázás abban az időben elsősorban egyházi tisztségbehelyezés volt, és olyan kötelezettséget jelentett, hogy a magyarok lakta területeken gondoskodik a nyugati kereszténység elterjesztéséről és püspökségek alapításával kiépíti az egyházi szervezetet. A magyar államiség a koronázással csak később kapcsolódott össze. Az, hogy hazánkban Szent István óta mindig ugyanazzal az egykoronával történt a királyok megkoronázása, egész Európában egyedülálló. A többi királyságban még gyakran ugyanaz a király is élete során több koronát is használt. A magyar államiságnak így vált az elmúlt ezer év alatt a Szent Korona megtartó erejévé és szimbólumává. A magyarság a Szent Korona által megtestesített államhata-

